

10 maart 2022

Achtergrond en reikwijdte

Deze informatie geldt voor Nordea Investment Management AB en Nordea Investment Funds S.A. (hierna gezamenlijk Nordea Asset Management of NAM genoemd) en Nordea Funds Ltd.

De Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)¹ definieert duurzaamheidsfactoren als "ecologische, sociale en werkgelegenheidszaken, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en van omkoping". Met belangrijkste negatieve gevolgen (Principal Adverse Impact, PAI) wordt in het algemeen de negatieve impact op deze factoren bedoeld die voortkomen uit een beleggingsbeslissing of beleggingsadvies.

Deze verklaring bevat een beschrijving van de manier waarop we rekening houden met de belangrijkste negatieve gevolgen (PAI) van onze beleggingsbeslissingen voor duurzaamheidsfactoren, overeenkomstig artikel 4 van de SFDR.

Deze verklaring geldt per 10 maart 2022 en zal ten minste jaarlijks worden herzien.

Indien vertalingen van deze verklaring afwijken van de Engelse versie, heeft de Engelse versie voorrang.

Beschrijving van belangrijkste negatieve gevolgen voor duurzaamheid (PAI)

Economische activiteit kan in vrijwel iedere variant gevolgen voor diverse duurzaamheidsfactoren inhouden, die negatief of positief kunnen uitpakken. Aan de hand van PAI-indicatoren kan de negatieve impact van emittenten op duurzaamheidsfactoren worden gemeten.

We streven ernaar het risico dat voortvloeit uit een negatieve duurzaamheidsimpact van onze posities op diverse manieren te beheren, onder meer door algemene criteria voor screening te hanteren, door op schendingen van normen alert te zijn en aan de hand van ons intern ontwikkelde ESG-scoringsstelsel. Bovendien houden we verscheidene PAI-indicatoren nauwlettend in het oog.

Momenteel worden de volgende PAI-indicatoren gemonitord en beoordeeld:

¹ Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector.

Negatieve duurzaamheidsindicator		Maatstaf
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
Uitstoot van broeikasgassen (BKG)	BKG-emissies	Scope 1 BKG-emissies
		Scope 2 BKG-emissies
		Scope 3 BKG-emissies
		Totale BKG-emissies
	Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk
	BKG-intensiteit van bedrijven waarin wordt belegd	BKG-intensiteit van bedrijven waarin wordt belegd
	Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel van beleggingen in bedrijven die actief zijn in de fossiele brandstofsector
	Aandeel van verbruik en productie van niet-hernieuwbare energie	Aandeel van verbruik en productie van niet-hernieuwbare energie van bedrijven waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage
Intensiteit energieverbruik per klimaatsector met een hoge impact	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van bedrijven waarin wordt belegd, per klimaatsector met een hoge impact	
Biodiversiteit	Activiteiten die negatieve gevolgen hebben voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel van beleggingen in bedrijven met locaties/activiteiten in of nabij biodiversiteitsgevoelige gebieden en waarbij de activiteiten van de bedrijven waarin wordt belegd negatieve gevolgen hebben voor die gebieden
Water	Lozingen in water	Aantal tonnen lozingen in water van de bedrijven waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde
Afval	Verhouding gevaarlijk afval	Aantal tonnen gevaarlijk afval van de bedrijven waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde
SOCIALE EN WERKGELEGENHEIDSZAKEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN VAN OMKOPING		
Sociale en werkgelegenheidszaken	Schendingen van het Global Compact van de VN en de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel van beleggingen in bedrijven die betrokken zijn geweest bij schendingen van het Global Compact van de VN of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen
	Gebrek aan processen en procedures om de naleving van het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen te monitoren	Aandeel van beleggingen in bedrijven die geen beleid hebben om de naleving van het Global Compact van de VN of de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen te monitoren of geen klachtenafhandelingsprocedures hebben om eventuele schendingen van het Global Compact van de VN of de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen aan te pakken
	Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen geslachten	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen geslachten bij bedrijven waarin wordt belegd
	Genderdiversiteit bestuur	Gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden bij bedrijven waarin wordt belegd
	Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel van beleggingen in bedrijven die betrokken zijn bij de productie of verkoop van controversiële wapens

Beschrijving van beleid om de belangrijkste negatieve gevolgen voor duurzaamheid (PAI) te identificeren en aan te pakken

Mits er voldoende gegevens beschikbaar zijn, monitort ons team Responsible Investments (RI-team) de gekozen PAI-indicatoren bij alle activa onder beheer voortdurend, aan de hand van een intern ontwikkeld systeem. Er wordt op basis van gegevens van externe partijen en/of interne analyse vastgesteld welke emittenten op bepaalde indicatoren een sterk afwijkende score hebben en welke bedrijven zelfs op meerdere indicatoren een forse negatieve impact hebben. Ons RI-team onderwerpt die emittenten vervolgens aan nadere analyse, waarna verslag uitgebracht wordt over de relevante gevallen aan ons Responsible Investment Committee (RIC). Daarnaast zijn PAI-indicatoren geïntegreerd in onze interne ESG-scoringsmethodiek, die op diverse producten wordt toegepast. Bovendien worden PAI-gegevens door een aantal van onze interne beleggingsteams gebruikt als directe input in het beleggingsproces.

Beschrijving van de manier waarop de belangrijkste negatieve gevolgen voor duurzaamheid (PAI) zijn behandeld

Ons RI-team onderhoudt ons eigen PAI-toezichtstelsel en bepaalt welke bedrijven nader onderzocht dienen te worden en wat voor actie er ondernomen moet worden. Zodra ons RI-team de betreffende bedrijven heeft doorgelicht, worden ze aan het RIC aanbevolen, indien ze geschikt worden geacht. Het is vervolgens aan het RIC om te besluiten welke actie er concreet ondernomen gaat worden.

Methoden en gegevens die worden gebruikt om elk van de belangrijkste nadelige effecten te beoordelen

ESG-waarborgen

In het kader van ons beleid inzake verantwoord beleggen is ook altijd een rol voor ESG-waarborgen weggelegd. Onze ESG-waarborgen houden in dat we alle potentiële beleggingen van al onze producten screenen op basis van bepaalde normen en uitsluitingen. Daardoor kunnen we ervoor instaan dat onze portefeuilles aan een specifieke objectieve norm voldoen, ongeacht het ESG-profiel van de afzonderlijke portefeuilles.

Bovendien maken we in een steeds groter deel van ons productaanbod ruimte voor nog meer ESG-kenmerken. Afhankelijk van de gekozen beleggingsstrategie kan een portefeuille bijvoorbeeld specifieke sectoren uitsluiten, effecten met een hogere ESG-score selecteren of thematisch beleggen.

De PAI monitoren

Onze PAI-monitoring-engine neemt het risico als uitgangspunt. Om te beginnen wordt er vastgesteld hoe goed een emittent op diverse PAI-indicatoren presteert. Daarna worden de emittenten gerangschikt op basis van die prestaties, zowel voor afzonderlijke PAI-indicatoren als voor hun algehele prestatie. De algehele beoordeling en de rangschikking vloeien voort in een oormerk, waaraan de prestaties van een geanalyseerde emittent af te lezen zijn. De emittenten die als ondermaatse presteerders worden beschouwd, voor afzonderlijke indicatoren of voor het totaal, worden vervolgens door ons RI-team onder de loep genomen.

De beoordeling en rangschikking komen tot stand op basis van onze intern ontwikkelde PAI-engine, waarin verschillende datapunten, scores en wegen van diverse gegevensaanbieders worden gebruikt. Per indicator

kunnen er gegevens uit meerdere bronnen worden gebruikt. In dat geval wordt de bron gebruikt die het best lijkt te passen. De indicator krijgt een weging in de algehele beoordeling op basis van parameters die worden beoordeeld en bijgewerkt door de ESG-analisten in ons RI-team. Met die parameters worden er diverse aspecten zichtbaar gemaakt: denk daarbij aan de kwaliteit van de gegevens, het feit of ze recent zijn of niet, de geschiedenis en dekking van de gegevens, eventueel afwijkende methodieken van gegevensaanbieders, het belang van het thema waar de indicator op gericht is en verschillen tussen verschillende indicatoren.

De slechtst presterende emittenten, de "negatieve uitschieters", worden door ons RI-team geanalyseerd en eventueel naar het RIC doorverwezen, dat besluit welke stappen er genomen dienen te worden. Er kan ook naar aanleiding van interne analyse op basis van informatie/gegevens van externe bronnen besloten worden bedrijven nader te onderzoeken. Het RIC kan tot de volgende actieplannen besluiten:

- **Engagement:** De emittent in kwestie wordt aangewezen als kandidaat voor een engagement-actie. Hiertoe kan op basis van verschillende redenen besloten worden, bijvoorbeeld omdat de emittent laag scoort op een of meer PAI-indicatoren of omdat er minder gegevens beschikbaar zijn dan over de benchmark. Het RI-team gaat met de emittent in gesprek en houdt vervolgens in het oog of de prestaties verbeteren, aan de hand van relevante KPI's die aansluiten op de PAI-indicatoren.
- **Uitsluiting:** Indien er wordt geoordeeld dat de betreffende emittent niet geschikt is voor de door ons beheerde portefeuilles, wordt hij opgenomen in onze [uitsluitingslijst](#).
- **Geen actie:** Wanneer wordt vastgesteld dat de PAI-score van de betreffende emittent acceptabel is of geen goede afspiegeling van de langere termijn is, wordt geoordeeld dat er op dat moment geen verdere actie vereist is. We blijven de emittent dan in het oog houden.

Wanneer het RIC besluit welke verdere stappen er genomen moeten worden, houdt het onder meer rekening met de ernst en omvang van afzonderlijke negatieve gevolgen, het risico erop en de eventuele onherstelbare consequenties.

Ondernomen of geplande actie in verband met PAI

We hebben een lange voorgeschiedenis met ESG-integratie, uitsluitingen op basis van normen en engagement op het gebied van ESG. Nadere informatie vindt u in ons [Jaarverslag verantwoord beleggen](#) en onze [uitsluitingslijst](#). Bovendien oefent NAM zijn stemrecht uit via zijn bedrijven (Fund Companies), die te vinden zijn op het [stempitaal](#).

Samenvatting engagementbeleid

We gaan namens onze cliënten op diverse manieren de dialoog met emittenten aan om ze ertoe te bewegen ESG-normen beter in hun bedrijfsvoering te integreren en ze ertoe aan te zetten zich bij hun besluitvorming op de lange termijn te richten. Actief en betrokken zijn betekent dat we ons stemrecht uitoefenen, algemene vergaderingen van aandeelhouders (ava's) bijwonen, bijdragen aan de ontwikkeling van ESG-normen in sectoren, rechtstreeks de dialoog met bedrijven zoeken en aandeelhoudersvoorstellen indienen.

We zijn op drie manieren betrokken bij emittenten: thematisch, op basis van normen en vanuit de belegging. Deze soorten engagement kunnen overlappen en allemaal op één emittent van toepassing zijn.

Thematisch engagement kan door ons alleen of in samenwerking met andere vermogensbeheerders en eigenaars in gang worden gezet. Zulke samenwerking kan binnen het raamwerk van sectorbrede initiatieven worden opgezet, zoals de Climate Action 100+, het Sustainability Accounting Standards Board (SASB), de principes voor verantwoord beleggen van de Verenigde Naties (*Principles for Responsible Investment* of PRI), het CDP of de Investor Alliance for Human Rights, of als ad-hoc-initiatief. We staan van tijd tot tijd aan het roer van een dergelijk ad-hoc-initiatief. Ons thematisch engagement is doorgaans gerelateerd aan kwesties binnen een van de vier kernthema's van onze ESG-strategie:

- Klimaat
- Mensenrechten
- Goede corporate governance
- Biodiversiteit/water

Engagement op basis van normen wordt in gang gezet door vastgestelde inbreuken, de PAI-alarmbellen die afgaan of andere ernstige informatie, zoals eerder beschreven.

Engagement vanuit de beleggingen wordt in gang gezet en uitgevoerd binnen afzonderlijke beleggingsstrategieën.

Naast onze engagement-activiteiten brengen we ook zoveel mogelijke onze stem uit op ava's, waarbij we ons met name richten op de vier bovengenoemde kernthema's van onze ESG-strategie. We staan er tegelijkertijd onophoudelijk op dat emittenten 1) ook op lange termijn in het belang van de aandeelhouders, andere stakeholders en de gehele samenleving handelen; 2) instaan voor de rechten van alle aandeelhouders; 3) een efficiënte en onafhankelijke bestuursstructuur onderhouden; 4) ervoor zorgen dat de beloningsstructuur voor medewerkers in lijn is met de langetermijnbelangen van aandeelhouders, andere stakeholders en de gehele samenleving; 5) voldoende en nauwkeurige informatie tijdig publiekelijk bekendmaken; en 6) hoge normen op het gebied van maatschappij, milieu en ethiek naleven en daarvoor ook verantwoording afleggen.

Nadere informatie vindt u in het [Engagementbeleid](#) van NIM, het [Engagementbeleid](#) van NIFSA, de [Corporate-governanceprincipes](#) van NIFSA, de [Corporate-governanceprincipes](#) van Nordea Fund Ltd., het [SRD II-transparantieverslag](#) van NIM en het [SRD II-jaarverslag](#) van NIFSA.

Verwijzingen naar internationale normen

Met de PAI borduren we voort op de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (Sustainable Development Goals of SDG's) en andere internationale conventies en normen, waaronder:

- het United Nations Global Compact
- de OESO-beginselen voor corporate governance
- de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen
- de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens
- de beleidslijnen van de VN voor bedrijven en mensenrechten
- beginselen voor bedrijven op het gebied van kinderrechten

- IAO-verdragen over arbeidsvraagstukken
- het Verdrag van Rio de Janeiro inzake Milieu en Ontwikkeling
- het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie
- het Verdrag inzake clustermunificie
- het akkoord van Parijs als onderdeel van het Klimaatverdrag van de Verenigde Naties

In aansluiting op het akkoord van Parijs eisen we van bedrijven die in de meest klimaatkritieke sectoren actief zijn, dat ze zich aan de doelstellingen uit dat akkoord houden met een geloofwaardige transitiestrategie. Hierbij horen beoordelingen van hun decarbonisatie-roadmaps en hun positieve bijdragen in de strijd tegen de klimaatverandering. Naarmate de beoordelingsmethoden voor steeds meer sectoren gekristalliseerd zijn, groeit ook het aantal bedrijven waar deze eis aan wordt gesteld.

Aanvullende informatie

Meer informatie over het kader voor verantwoord beleggen van NAM en Nordea Funds Ltd. is te vinden op respectievelijk [nordeaassetmanagement.com](https://www.nordeaassetmanagement.com) and [nordeafunds.com](https://www.nordeafunds.com).